

Eva Veršič¹, Martina Drevenšek², Andreja Eberlinc³, Jakob Sajovic⁴,
Anina Lesjak Setnikar⁵, Alja Plut⁶, Jasmina Primožič⁷

Rast zgornje čeljustnice in analiza Huddart-Bodenham indeksa v obdobju mlečnega zobovja pri otrocih z enostransko heilognatopalatoshizo

Growth of the Upper Jaw and Analysis of the Huddart-Bodenham Index During the Period of Deciduous Dentition in Children with Unilateral Cleft Lip and Palate

IZVLEČEK

KLJUČNE BESEDE: rast, maksila, shiza, okluzija

IZHODIŠČE. Namen raziskave je bil ovrednotiti spremembe dimenzij zgornje čeljustnice pri preiskovancih s popolno enostransko heilognatopalatoshizo (angl. *unilateral cleft lip and palate*, UCLP) v obdobju od rojstva do petega leta starosti ter primerjati dimenzije zgornjega zobnega loka ter okluzijo med petletniki z UCLP in kontrolno skupino preiskovancev. **METODE.** Raziskava je vključevala 18 otrok z UCLP in kontrolno skupino 30 otrok brez shize s pravilno okluzijo. Odtise zgornje čeljustnice smo pridobili ob rojstvu, pri šestih mesecih in pri dveh in pol letih starosti. Pri petih letih smo digitalno odčitali zobna loka in določili griz. Izmerili smo transversalne in sagitalne razdalje. Za napoved rasti zgornje čeljustnice pri petletnikih smo na modelih pridobljenih ob rojstvu izmerili širine shize. Griz smo ovrednotili s Huddart-Bodenham indeksom (HBI). **REZULTATI.** Razdalja med prednjima segmentoma shize (L-G) je bila pri šestih mesecih značilno manjša kot ob rojstvu ($p < 0.00001$). Vse dimenzije zgornje čeljustnice, razen C-C', se značilno povečujejo s časom ($p < 0.001$), pri čemer so največje spremembe opazne med šestimi meseci in dvema in pol letoma starosti. Pri petletnikih s shizo so se dimenzije zgornje čeljusti značilno razlikovale od kontrolne skupine v transversalnih razdaljah III-III vršek ($p = 0.00487$), IV-IV centralno ($p = 0.00492$), V-V centralno ($p = 0.00045$) ter v celotni dolžini loka ($p = 0.00001$).

¹ Eva Veršič, štud. dent. med., Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Vrazov trg 2, 1000 Ljubljana;

² Prof. dr. Martina Drevenšek, dr. dent. med., Center za zobno in čeljustno ortopedijo, Stomatološka klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Hrvatski trg 6, 1000 Ljubljana

³ Mag. Andreja Eberlinc, dr. med., dr. dent. med., Klinični oddelek za maksilofacialno in oralno kirurgijo, Kirurška klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Zaloška cesta 2, 1000 Ljubljana

⁴ Jakob Sajovic, mag. psih., Inštitut za farmakologijo in eksperimentalno toksikologijo, Medicinska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Korytkova ulica 2, 1000 Ljubljana

⁵ Anina Lesjak Setnikar, dr. dent. med., Center za zobno in čeljustno ortopedijo, Stomatološka klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Hrvatski trg 6, 1000 Ljubljana

⁶ Dr. Alja Plut, dr. dent. med., Center za zobno in čeljustno ortopedijo, Stomatološka klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Hrvatski trg 6, 1000 Ljubljana

⁷ Prof. dr. Jasmina Primožič, dr. dent. med., Center za zobno in čeljustno ortopedijo, Stomatološka klinika, Univerzitetni klinični center Ljubljana, Hrvatski trg 6, 1000 Ljubljana

Skupina s shizo je imela značilno nižje vrednosti HBI kot kontrolna skupina za celotne ($p < 0.00001$), sprednje ($p = 0.0004$) in zadajšnje vrednosti ($p = 0.00001$). ZAKLJUČKI. Dimenzije zgornjega loka se povečujejo s časom, pri čemer so največje spremembe opazne med šestimi meseci in dvema in pol letoma starosti. Na okluzijo pri petletnikih z UCLP pomembno vplivajo povečani nagibi mlečnih podočnikov in kočnikov.